EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.10.2021
COM(2021) 641 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks direktiiviga 2011/65/EL (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes) antud õiguse rakendamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile delegeeritud õigusaktide vastuvõtmiseks direktiiviga 2011/65/EL (teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes) antud õiguse rakendamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2011. aasta direktiivis 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes[1] (ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiiv) on inimeste tervise ja keskkonna kaitse eesmärgil sätestatud eeskirjad ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes, sealhulgas eeskirjad elektroonikaromude keskkonnaohutu taaskasutamise ja kõrvaldamise kohta.

Ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikliga 4 kohustatakse liikmesriike tagama, et turule lastud elektri- ja elektroonikaseadmed ei sisalda II lisas loetletud aineid. III ja IV lisas on loetletud kasutusviisid, mille puhul on tehtud erand kõnealusest piirangust.

Direktiiviga antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte seoses kolme eri sättega, et võimaldada järgmist:

- täpsustada üksikasjalikke eeskirju, milles käsitletakse vastavust maksimaalsele lubatud sisaldusele homogeensetes materjalides vastavalt direktiivi II lisale, nagu on sätestatud ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikli 4 lõikes 2;
- kohandada III ja IV lisa teaduse ja tehnika arenguga, nii artikli 4 lõikes 1 sätestatud piirangutest tehtavate erandite lisamise kui ka väljajätmise teel, nagu on sätestatud ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikli 5 lõikes 1;
- vaadata läbi ja muuta direktiivi II lisas esitatud piiratud ainete loetelu, nagu on sätestatud artikli 6 lõikes 3.

2. ÕIGUSLIK ALUS

Käesoleva aruande esitamise kohustus on sätestatud ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikli 20 lõikes 1. Selle sätte kohaselt võib komisjon alates 21. juulist 2011 võtta viie aasta jooksul vastu delegeeritud õigusakte ja peab esitama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt kuus kuud enne viieaastase ajavahemiku lõppu. Delegeeritud volitusi pikendatakse automaatselt sama aja võrra, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu volituste delegeerimise artikli 21 kohaselt tagasi võtab. Eelmise aruande[2] komisjonile direktiiviga 2011/65/EL delegeeritud volituste kasutamise kohta võttis komisjon vastu 18. aprillil 2016. Komisjon palus Euroopa Parlamendil ja nõukogul kõnealune aruanne teadmiseks võtta.

[1] ELT L 174, 1.7.2011, lk 88.
[2] COM (2016) 215 final, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0215&from=ET.

3. DELEGEERITUD VOLITUSTE RAKENDAMINE

Delegeeritud volituste rakendamine aruandeperioodil oli vajalik seoses direktiiviga ette nähtud mitme allpool kirjeldatud sättega.

3.1. Maksimaalse lubatud sisalduse järgimise eeskirjad, artikli 4 lõige 2

Mis puudutab üksikasjalike eeskirjade vastuvõtmist ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi II lisas kindlaksmääratud maksimaalset sisalduse (väljendatud massiprotsendina) järgimiseks homogeenses materjalis, ei ole olukord seoses vajadusega võtta artikli 4 lõike 2 kohaselt kõnealuste eeskirjade sätestamiseks vastu delegeeritud õigusakt eelmise aruande[3] esitamisest saadik muutunud.

3.2. Erandid artikli 4 lõikes 1 sätestatud ainete kasutamise piirangutest vastavalt artikli 5 lõikele 1

Käesoleva aruandega hõlmatud ajavahemiku jooksul[4] sai komisjon 102 taotlust[5] kohandada seoses ainete kasutamisele kehtestatud piirangute suhtes tehtavate eranditega direktiivi II ja IV lisa teaduse ja tehnika arenguga kooskõlas ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikliga 5. Neist taotlustest 50 esitati ajavahemikus 2019. aasta novembrist 2020. aasta jaanuarini ning 26 taotlust esitati 2021. aasta jaanuaris. Pärast kõnealuste taotluste nõutavat teaduslikku ja tehnilist hindamist võttis komisjon vastu 32 delegeeritud üksikdirektiivi[6] III ja

[3] *Ibid*.
[4] Kuni 18. aprillini 2021.
[5] Mitmes taotluses võidakse viidata samale erandile või uuele kasutusviisile, mis tuleb lisasse kanda.
[6] Komisjoni 8. märtsi 2021. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2021/884**;
komisjoni 15. jaanuari 2021. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2021/647**;
komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2020/360**;
komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2020/361**;
komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2020/364**;
komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2020/365**;
komisjoni 17. detsembri 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2020/366**;
komisjoni 8. augusti 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/1845**;
komisjoni 8. augusti 2019. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/1846**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/169**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/170**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/171**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/172**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/173**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/174**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/175**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/176**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/177**;
komisjoni 16. novembri 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2019/178**;
komisjoni 1. märtsi 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/739**;
komisjoni 1. märtsi 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/740**;
komisjoni 1. märtsi 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/741**;
komisjoni 1. märtsi 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/742**;
komisjoni 27. veebruari 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/736**;
komisjoni 27. veebruari 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/737**;
komisjoni 27. veebruari 2018. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2018/738**;

IV lisa muutmiseks seoses ainete kasutamisele kehtestatud piirangute suhtes tehtavate eranditega. Praegu valmistab komisjon ette veel 19 delegeeritud õigusakti ja hindab 57 erandi tegemise taotlust, mille tulemusena võidakse vastu võtta veel delegeeritud õigusakte.

Euroopa Parlament ega nõukogu ei esitanud vastuväiteid ühegi komisjoni delegeeritud direktiivi suhtes, mis on vastu võetud pärast eespool osutatud viimast aruannet, ning pärast direktiivi artiklis 22 sätestatud kontrolliperioodi möödumist avaldati need delegeeritud õigusaktid *Euroopa Liidu Teatajas* ja need jõustusid nendes sätestatud kuupäevadel.

3.3. Piiratud ainete loetelu muutmine, artikli 6 lõige 3

Ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi artikli 6 lõike 1 kohaselt pidi komisjon enne 22. juulit 2014 põhjaliku hindamise alusel kaaluma, kas vaadata läbi II lisas esitatud piiratud ainete loetelu ja seda muuta, ning seejärel peab komisjon seda kaaluma korrapäraselt omal algatusel või liikmesriigi esitatud ettepaneku alusel. II lisas esitatud piiratud ainete loetelu läbivaatamise ja muutmise meetmed võtab vastu komisjon delegeeritud õigusaktiga. Lisaks eelmises aruandes esitatud delegeeritud direktiivile,[7] millega muudetakse II lisas esitatud piiratud ainete loetelu, viidi 2018. aasta jaanuarist kuni 2021. aasta veebruarini läbi teaduslik ja tehniline hindamisuuring,[8] kuhu kaasati sidusrühmad ja liikmesriikide ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi eksperdid,[9] et toetada piiratud ainete loetelu läbivaatamist. Samuti hinnati uuringus ettepanekut, mille esitas komisjonile 2018. aasta juunis Rootsi kemikaaliamet ja mis käsitles keskahelaliste klooritud parafiinide lisamist piiratud ainete loetellu.

Selle uuringu põhjal jätkab komisjon II lisas esitatud piiratud ainete loetelu muutmise kaalumise järgmiste etappidega.

3.4. Üldised kaalutlused seoses delegeeritud volituste kasutamisega ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi alusel

Iga sellise delegeeritud õigusakti koostamisel ja vastuvõtmisel, milles käsitletakse erandi tegemise taotluse või aine uue piirangu hindamist, tuleb läbida mitu etappi, et järgida direktiivis esitatud nõudeid ja komisjoni parema õigusloome põhimõtteid. Need etapid on eelkõige järgmised: väliskonsultandilt teadusliku ja tehnilise hindamise tellimine, ulatuslik

komisjoni 2017. aasta augusti delegeeritud direktiiv (EL) **2017/1975**, mida tuleb lugeda koos parandusega;
komisjoni 2017. aasta märtsi delegeeritud direktiiv (EL) **2017/1009**;
komisjoni 2017. aasta märtsi delegeeritud direktiiv (EL) **2017/1010**;
komisjoni 2017. aasta märtsi delegeeritud direktiiv (EL) **2017/1011**;
komisjoni 19. aprilli 2016. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2016/1028**;
komisjoni 19. aprilli 2016. aasta delegeeritud direktiiv (EL) **2016/1029**;

[7] Komisjoni 31. märtsi 2015. aasta delegeeritud direktiiv (EL) 2015/863, ELT L 137, 4.6.2015, lk 10.

[8] Study to support the review of the list of restricted substances and to assess a new exemption request under RoHS 2 (Pack 15). https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ce50dc9c-6c19-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-197106951.

[9] Ohtlike ainete kasutamise piiramise 2. direktiivi kohandamise ja täitmise tagamise eksperdirühma liikmedhttps://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?do=groupDetail.groupDetail&groupID=2810.

konsulteerimine sidusrühmadega, konsulteerimine liikmesriikide eksperdirühmaga, mis on kokku kutsutud delegeeritud õigusaktide ettevalmistamiseks vastavalt ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivile, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu teavitamine, Rahvusvahelise Kaubandusorganisatsiooni tehniliste kaubandustõkete komitee teavitamine, õigusakti eelnõu avaldamine avalikkuselt tagasiside saamiseks ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu kahekuine kontrolliperiood.

Direktiivi artikli 24 lõike 2 kohaselt peab komisjon direktiivi üldiselt läbi vaatama. Praegu tegeleb komisjon selle läbivaatamisega ja selle juurde kuuluv mõjuhinnang on koostamisel. Valminud on direktiivi eelmist hindamist toetav uuring[10]. Selles on tehtud kindlaks valdkonnad, mida oleks võimalik parandada, arvestades muu hulgas eespool nimetatud erandite üle otsustamise protsessi, mida kajastatakse ka komisjoni hindamisaruandes. Ohtlike ainete kasutamise piiramise direktiivi läbivaatamisel kaalutakse seega võimalusi muu hulgas vastavate menetluste parandamiseks.

4. KOKKUVÕTE

Viimase viie aasta jooksul on komisjon talle direktiiviga 2011/65/EL delegeeritud volitusi kasutanud nõuetekohaselt. Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul käesolev aruanne teadmiseks võtta.

[10] Support for the evaluation of Directive 2011/65/EU on the restriction of the use of certain hazardous substances in electrical and electronic equipment https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5b807311-9d93-11eb-b85c-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-216492720.